

3. ปัจจัยความเสี่ยง

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท เอส แอนด์ เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน) ตระหนักดีถึงความรับผิดชอบในการดูแลให้มีการกำกับกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท มีความเพียงพออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อบริษัทฯ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ควรพิจารณา ดังนี้

1. ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ

1.1 ความเสี่ยงในการพึ่งพาลูกค้ารายใหญ่

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจผลิตสินค้าประเภทเครื่องสำอางตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ปัจจุบันบริษัทฯ มีลูกค้ารายใหญ่ 1 ราย ซึ่งมียอดสั่งซื้อสินค้าเกินกว่าร้อยละ 30 ของยอดขาย บริษัทฯ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้ารายนี้มาโดยตลอด ได้ร่วมกันพัฒนาธุรกิจในเชิงรุกและออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการและสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าเพิ่มมากขึ้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ที่ดีในระยะยาวทั้ง 2 ฝ่าย หากบริษัทฯ สูญเสียลูกค้ารายนี้ไปจะส่งผลกระทบต่อยอดขายและกำไรของบริษัท

การบริหารความเสี่ยง

- มีการพัฒนาสินค้าทั้งใหม่และเก่าร่วมกับลูกค้า เพื่อให้ได้ตรงตามความต้องการของลูกค้า
- ปรับปรุงประสิทธิภาพในสายการผลิตเพื่อลดต้นทุน และรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านระดับราคาและคุณภาพของสินค้า
- รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า โดยมุ่งมั่นสร้างความพอใจกับลูกค้า พร้อมให้บริการที่ดี
- ขยายฐานลูกค้ารายใหม่ที่มีศักยภาพและมียอดสั่งซื้อสูงทั้งภายในและต่างประเทศมากขึ้น เพื่อเพิ่มยอดขายและสร้างกำไรให้บริษัทฯ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ถือหุ้น, ผู้บริหาร, พนักงาน, ลูกค้าของบริษัท รวมถึงผู้จำหน่ายสินค้าให้บริษัทฯ มีรายได้เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ และเพิ่มสภาพคล่องให้กับบริษัทฯ

2. ความเสี่ยงด้านการเงิน

2.1 ความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทมีลูกหนี้การค้าสุทธิทั้งหมด เท่ากับ 836.6 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.4 ของยอดขาย บริษัทมีระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ย ในปี 2558 เท่ากับ 65 วัน และ บริษัทมีลูกหนี้ที่มีอายุน้อยกว่า 3 เดือน เป็นมูลค่า 831.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.3 ของลูกหนี้สุทธิ บริษัทอาจมีความเสี่ยงในการเรียกเก็บชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า ซึ่งถ้าลูกหนี้การค้าไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระเงินและข้อตกลงในสัญญาได้ ทำให้บริษัทไม่ได้รับชำระหนี้คืนเต็มจำนวนตามสัญญา อาจมีผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทได้

การบริหารความเสี่ยง

- มีการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน และนำระบบประเมินคุณภาพของลูกค้ามาใช้ เพื่อกำหนดและ ทบทวนวงเงินสินเชื่อ รวมถึงระยะเวลาการชำระเงินของลูกค้าแต่ละราย ด้วยระบบ Credit Management เพื่อเป็นมาตรการควบคุมวงเงินสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- มีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างฝ่ายบัญชีและฝ่ายธุรกิจทุกเดือน เพื่อติดตามคุณภาพลูกหนี้ อย่างสม่ำเสมอ
- มีการติดตามเร่งรัดชำระหนี้จากลูกหนี้ได้อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการติดตามหนี้ค้างชำระจนถึงที่สุด โดยเจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่ธุรกิจร่วมกัน อีกทั้งได้รับการตรวจสอบดูแลอย่างใกล้ชิดจากฝ่าย บริหาร ซึ่งได้มีการประเมินมูลค่าของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงจัดให้มีการทำประกันภัย Credit Insurance ในกรณีที่ประเมินแล้วเกิดความเสี่ยง
- บริษัทฯ มีนโยบายตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้าที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ และได้ เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท
- บริษัทฯ จะขอให้มีเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน อาทิเช่น หนังสือสัญญาค้ำประกันจาก ทางธนาคาร หรือเลตเตอร์ออฟเครดิต เป็นต้น รวมถึงการให้ลูกค้ารายใหม่ ๆ เงินจ่ายล่วงหน้าค่า สินค้าก่อนเริ่มดำเนินการ
- มีการขยายฐานลูกหนี้ให้กระจายตัวและมีจำนวนมากรายซึ่งบริษัทไม่ได้ยึดติดกับฐานลูกหนี้การค้า กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2.2 ความเสี่ยงจากการสนับสนุนทางการเงินให้แก่บริษัทในเครือฯ

บริษัทฯ มีนโยบายสนับสนุนบริษัทในเครือฯ เพื่อให้โครงสร้างทางการเงินของบริษัทดังกล่าวมี สภาพคล่อง โดยมีทั้งการให้กู้ยืมเงินเพื่อนำเงินดังกล่าวไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ รวมถึง อาจต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบของการค้ำประกันเงินกู้ให้แก่บริษัทในเครือฯ

การบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ ให้กู้ยืมเงินและ/หรือค้ำประกันเงินกู้ให้แก่เฉพาะบริษัทในเครือฯ โดยจะขออนุมัติจาก ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นครั้งๆ ไป ขึ้นอยู่กับขนาดของวงเงิน (ตาม ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน)

2.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ ไม่มีเงินกู้สกุลเงินตราต่างประเทศ แต่มีการซื้อสินค้าและ ส่งออกสินค้าในรูปสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 25 ทำให้บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน แต่อย่างไรก็ตามสำหรับใน ส่วนของวัตถุดิบ บริษัทฯ จะซื้อจากผู้จัดจำหน่ายในประเทศเป็นหลัก โดยสัดส่วนการซื้อวัตถุดิบจาก ต่างประเทศ ประมาณร้อยละ 27 ของวัตถุดิบทั้งหมด และในส่วนของการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 50.0 ของรายได้จากการขายรวมในปี 2558

การบริหารความเสี่ยง

- บริษัทฯ มีการเปิดบัญชี FCD (Foreign Currency Deposit)
- มีการทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contract) เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และยังทำให้บริษัทฯ ทราบถึงต้นทุนและราคาขายในรูปของค่าเงินบาทที่แน่นอน อัตราที่ Forward จะเป็นอัตราที่บริษัทฯ ได้วิเคราะห์และคิดว่าเป็นอัตราที่เหมาะสมในเวลานั้น
- มีการตั้งคณะทำงานดูแลและบริหารอัตราแลกเปลี่ยน ฝ้าติดตามและมีมาตรการจัดการกับรายรับและรายจ่ายในรูปสกุลเงินตราต่างประเทศให้สอดคล้องกับตลาดเงินอยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหารเงินและลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน
- บริษัทมีนโยบาย ซื้อ-ขาย สินค้าด้วยสกุลเงินเดียวกัน
- คณะกรรมการความเสี่ยงได้บรรจุความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแผนงานประจำปี

3. ความเสี่ยงจากการลงทุน

บริษัทฯ ได้ร่วมลงทุนในกิจการของบริษัทในเครือหลายบริษัท มีการกระจายการลงทุนไปหลายประเภทธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่บริษัทฯ แต่บริษัทฯ ไม่มีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทที่ลงทุน โดยอำนาจในการบริหารและการตัดสินใจต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการของแต่ละบริษัทฯ

บริษัทฯ ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปของเงินปันผล ถ้าหากบริษัทที่ลงทุนแห่งใดขาดทุน บริษัทฯ จะมีการตั้งค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนในบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัท ดังนั้นโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบในอันที่จะทำให้การรับรู้ส่วนแบ่งรายได้ของบริษัท ต่างจากที่รับรู้ในงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ

4. ความเสี่ยงจากการลงทุนและการดำเนินงานในต่างประเทศ

บริษัทฯ ได้มีการลงทุนดำเนินการให้บริการทางด้านการตลาดและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ ในประเทศอังกฤษ (รายละเอียดเพิ่มเติมของเงินลงทุนในต่างประเทศของบริษัท อยู่ในหัวข้อ 11. เงินลงทุนในบริษัทย่อย ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558) โดยในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากกิจการในต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 4.84 ของรายได้จากการขายรวม

ผลการดำเนินงานของบริษัทในต่างประเทศ อาจได้รับผลกระทบจากการที่สภาวะเศรษฐกิจถดถอย การเปลี่ยนแปลงในกฎระเบียบทางราชการในประเทศที่ลงทุน เช่น อัตราภาษี ค่าจ้างแรงงาน มาตรการทางการค้า การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และกำไรจากการดำเนินธุรกิจในประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

การบริหารความเสี่ยง

เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น บริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายในการลงทุนที่ชัดเจนและสร้างระบบการติดตามและควบคุมการดำเนินงาน รวมถึงการแต่งตั้งตัวแทนของบริษัท กรรมการผู้จัดการและผู้บริหารทางการเงินเข้าไปดูแลการดำเนินงานในต่างประเทศ นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในต่างประเทศ โดยมีการประชุมที่จัดขึ้นที่ประเทศไทยอย่างน้อยทุกเดือน เพื่อพิจารณาถึงผลการดำเนินงานและร่วมกันวางแผนงานและเป้าหมายในการดำเนินงาน

5. ความเสี่ยงจากนโยบายเปิดเสรีทางการค้า

จากนโยบายการเปิดการค้าเสรี ทำให้มีการแข่งขันค่อนข้างสูงในด้านราคากับประเทศต่าง ๆ ที่มีต้นทุนต่ำ อาทิเช่น จีน, เวียดนาม อย่างไรก็ตาม ผลประกอบการโดยรวมของบริษัท อยู่ในเกณฑ์ดี และเป็นไปตามเป้าหมาย

การบริหารความเสี่ยง

- ด้านผลิตภัณฑ์ของบริษัท : มีการพัฒนาคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) อย่างต่อเนื่อง ทำให้สินค้าได้รับมาตรฐานสากล ในขณะเดียวกันบริษัท ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น โดยทำการสำรวจผลการตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ของบริษัทอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจและคุ้มค่าในการซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ
- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบริษัทคู่ค้าอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้เข้าสู่ช่องทางจำหน่ายได้มากกว่า และหลากหลายกว่า
- มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการจัดการและการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องให้แก่ผู้บริหารและพนักงาน เพื่อให้ลูกค้าพอใจในผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท
- บริษัทฯ สามารถใช้ประโยชน์จากการลดภาษีสินค้านำเข้า โดยการจัดหาสินค้าหรือวัตถุดิบจากประเทศเขตการค้าเสรี เช่น ประเทศจีน ซึ่งทำให้บริษัท สามารถพัฒนาต้นทุนของผลิตภัณฑ์ได้ดียิ่งขึ้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

6.1 ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องจากผู้บริโภค เนื่องจากปัญหาด้านคุณภาพสินค้าและอาจทำให้ต้องถูกชดเชยค่าเสียหายตามกฎหมาย Product Liability

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดจากสินค้าไม่ปลอดภัย หรือ Product Liability Law โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการหรือไม่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม ในปีที่ผ่านมาบริษัท ไม่ได้รับคำร้องเรียนจากลูกค้าแต่ประการใด

การบริหารความเสี่ยง

- บริษัทฯ มีการทำประกันเกี่ยวกับ Product Liability เรียบร้อยแล้ว
- มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพสินค้าก่อนส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า เพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพสินค้าแก่ลูกค้าของบริษัท
- มีการตั้งเป้าหมายของงานเคลมจากลูกค้าต้องเป็นศูนย์ (Zero Claims)

6.2 ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันและอนาคตทวีความซับซ้อนและเพิ่มความรุนแรงของผลกระทบมากขึ้น เนื่องจากอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันมีการทำงานในลักษณะ "Organized Crime" คือ ทำเป็นกลุ่มเป็นองค์กรและมีการโจมตีเพื่อหวังผลและมีจุดประสงค์ชัดเจน เรียกว่า "Targeted Attack" ซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งประโยชน์ทางการเงิน เช่น การโจมตีระบบอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง หรือ การโจมตีระบบบัตรเครดิต รวมถึง การเข้า "Hack" ระบบเครือข่ายของ บริษัทต่าง ๆ เพื่อขโมยข้อมูล

พรบ. ว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จึงถูกบัญญัติขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ สำหรับรับมือกับภัยคุกคามในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการขโมยข้อมูล การโจมตีทำลาย หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลความลับและภาพลักษณ์ของบริษัท

การบริหารความเสี่ยง

- มีการ Back up ข้อมูล รวมถึงมีระบบ Fire Wall ในการป้องกันการโจรกรรมข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังมีระบบป้องกันการส่งข้อมูลจากภายในบริษัทฯ ออกสู่ภายนอก เช่น สูตร ข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น
- อบรมให้ความรู้ รวมถึงประกาศนโยบายและระเบียบข้อบังคับการใช้คอมพิวเตอร์ พร้อมกับสรุปสาระสำคัญของประกาศขึ้นหน้าจอ (Desktop) ทุกครั้งที่ใช้งาน Internet เพื่อให้พนักงานทุกคนรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของ พรบ. คอมพิวเตอร์
- คณะกรรมการความเสี่ยงได้บรรจุความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เข้าในแผนการดำเนินงานประจำปี

7. ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือภัยธรรมชาติ

ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ อาทิ ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น อาจส่งผลเสียหายต่อทรัพย์สินของบริษัท และบุคลากรภายในองค์กรบางท่าน ทำให้การดำเนินงานของบริษัทต้องหยุดชะงักลงได้ อันจะส่งผลกระทบต่อรายได้ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทได้

การบริหารความเสี่ยง

- มีการจัดทำแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อบริหารจัดการในกรณีที่เกิดน้ำท่วมหรือวินาศภัย เพื่อให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง
- จัดทำประกันภัยเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินของบริษัทฯ ที่อาจได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมหรือวินาศภัย หากทรัพย์สินของบริษัทฯ มีความเสียหายเกิดขึ้น เพื่อป้องกันความเสียหายทางการเงิน

จากปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น ในปี 2558 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO-ERM เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

นอกจากนี้ยังจัดอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการบริหารความเสี่ยงใน 3 มิติ เพื่อเป็นกรอบการบริหารความเสี่ยง ในปี 2559 ดังนี้

1. ความเสี่ยงกลยุทธ์(strategy risk) : แหล่งที่มาของความเสี่ยงกลยุทธ์และแนวทางการจัดการ
2. ความเสี่ยงเรื่องบุคลากร(human risk) : การเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กรด้วยการบริหารวัฒนธรรมองค์กร(corporate culture) และสมรรถนะสูง(talent management) แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ
3. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี(technology risk): การสร้างความสามารถในการแข่งขันจาก information capital ในระดับ analytical application and transformation application